99843 - Tahıl Ve Meyvelerin Zekatı Ve Nisap Miktarı

Soru

Tahıl ve meyvelerin zekatı nasıl hesaplanır ve nisap miktarı nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Alimlerin icmaıyla tahıl ve meyvelerde zekat vaciptir.

İbn Kudame Rahimehullah şöyle dedi: İlim ehli; buğday, arpa, hurma ve kuru üzümde zekat vaciptir. İbn el Munzir ve İbn Abdulber bu görüşterdir. (el Muğni 2/294)

Tahıl ve meyvelerde zekatın vacip olduğunu yüce Allah’ın bu sözü göstermektedir:

“Ürün verdiğinde ürününden yiyin ve hasad günü hakkını verin; israf etmeyin.”(Enam 141)

Ölçülen ve tartılan her türlü meyve ve tahılda zekat vaciptir. İster bu azık olarak saklanabilsin ister saklanılmasın hüküm aynıdır. Abdullah bin Ömer Radiyallahu anhuma’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: "Yağmurla, kaynak suyu ile veya kendi kökleriyle dışarıdan su ihtiyacı olmayan yetişen mahsullerin onda biri oranında zekat olarak verilir. Fakat bir emek sarfedilerek taşıma yöntemiyle sulanan arazilerin mahsûllerinde yirmide bir oranında zekat olarak verilir." (Buhari 1483)

Ebu Said el Hudri Radiyallahu anhudan rivayetle Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: Beş vasak (645 kg.) altında ürünlerde zekat yoktur” (Muslim 979)

Saklama olmadan nimet tamamlanmaz. Çünkü yararı daha uzun süre tutmak büyük nimettir. El Behuti Rahimehullah şöyle dedi: Hurma, kuru üzüm, badem, Fıstık ve Fındık gibi tartılan ve saklanılan her üründe zekat vaciptir” (Keşşaf el Kina 2/205)

Şeyh İbn Useymin Rahimehullah şöyle dedi: “Tahıllar ve meyveler şayet tartılır ve saklanabiliyorsa zekatı vaciptir. Böyle olmadığı takdirde zekat vacip olmaz” (el Şerhul mumti 6/70)

İkincisi:

Tahıl ve meyveler nisaba ulaştığında zekat vacip olur. Belirlenen nisap 5 vasaktır. Bir vasak 60 sa’ bir sa’ ise 4 mudten ibarettir. Bir mud ortalama bir insanın iki avuç dolusu kadar üründür. Ebu Said el Hudri Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle dedi: “Tahıl veya hurma beş vasaka ulaşmadığı müddetçe zekat vacip değildir.” (Muslim 979)

Tahıl ve ekinlerden çıkarılacak zekat miktarı sulama yöntemine göre farklılık gösterir. Şayet yağmur suyu veya akarsular ile masrafsız ve zahmetsiz bir şekilde sulanıyorsa onda biri zekat verilir. Fakat suyun aktarılması için motorlara vb. aletlere ihtiyaç duyuluyorsa ve sulama masraf gerektiriyorsa yirmide bir zekat verilir.

Şeyh İbn Useymin Rahimehullah şöyle dedi: Bu farklılığın hikmeti ise Şeriat çiftçinin durumunu gözetlemesidir. Zira sulama bir masraf ve büyük çaba gösteriyorsa daha az zekat verir. Fakat sulama için büyük bir çaba veya masraf gerekmiyorsa onda bir olarak zekat verilir. (el Şerhul mumtih 6/77)

Şeyh İbn Baz şöyle dedi: Buğday, arpa, hurma, kuru üzüm gibi Tahıl ve meyveler şayet yağmur suyu ve akar sularla sulanıyorsa onda biri zekat verilir. Makinelerle sulanan ürünler yirmide bir zekat verilir.

En iyisini Allah bilir.